

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

De Lingvae Chaldaicae Vsv In Nominibvs Praenominibvsqve Vvlgaribvs explicandis

Hasse, Johann Gottfried Hasse, Johann Gottfried

Regiomonti, [1798?]

VD18 1352853X

§. 6. Maria.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9826

faciunt omiffa littera spirante ח et terminatione Masculina addita Ιωαννης
) Latini ח in h mutato, Iohannes ().

§. 5.

Margaretha.

Hanc vocem significare *unionem* vel ex Graeco μαργαριτης et Latino Margarita constat. Sed etymon vocis mere chaldaicum est. Ibi enim רִגֵּן pro quo scribitur רִגֵּל et רִגֵּר est *explorare*, ergo in Particip. Aphel f. Hiphil מְרַגֵּל et מְרַגֵּר explorans, vnde מְרַגֵּרִית fem. מְרַגֵּרִית *qui* et *quae* exploratur (Aphel enim saepius passivam significationem habet) cum א emphatico, מְרַגֵּרִיתָ *unio*, ab explorando et expiscando dicta. Margaretha igitur est, quae unionis pretium habet.

[*Magdalena* est proprie cognomen Mariae Magdala vico Palaestinae oriundae (Ioh. XVIII, 15. XX, 1.) adeoque hebraicae originis, non chaldaicae, addita graeca terminatione adiectiui ηνος in Fem. מַגְדַּלָּה — Si hodie nominis loco habetur, ne vana sit vox, a גִּדְּלָה et מְגִדְּלָה f. *magnitudine* repetenda erit.]

§. 6.

Maria.

Hoc nomine etsi nihil apud nos vsitatus, tamen aequè incognitum esse videtur illis, qui idgerunt, atque iis, qui efferunt. Si accu-

**) Hoc nomen a Chaldaeis et Iudaeis corruptum esse in מַרְיָם, vnde Iannes et Iambres 2 Timoth. III, 8. Num. XXII, 22. docet Buxtorf l. 1.

**) *Iohanna* nomen feminae est a Graecis factum ex Ιωαννης in Fem. Ιωαννη vnde Latini dixerunt Iohanna, eadem significatione.

*) Chaldaicum vulgare nomen מְרַגֵּרִיתָ et מְרַגֵּרִיתָ est (v. Buxtorf l. c. p. 1290.) sed ב et ר saepius permutantur, vt pro בֵּן est בָּר.

accurate indagetur, est a Chaldaico מְרָא dominari, vnde particip. Pael (Hebr. Poel) מְרָא dominans, dominus Dan. V, 23. (etiam מְרִי et מְרִי Syror. מְרִי מְרִי) ex quo feminin. מְרִיא domina, quod scribitur graece μαρια *).

[Ergo vulgo notum illud et nostratibus potissimum vsitatum „eine Mariell., nihil aliud est, quam diminutivum 78 „Maria., vt latini magistrum diminuunt in magistellum, puerum in puellam, significatque virginem, vel puellam. Qui ex lingua Lithuanica repetunt, vocem non explicant, sed tantum probant, apud Lithuanos Diminutivum eodem fere modo effici, vt apud Latinos.]

§. 7.

Mariana et Martha.

A nomine Mariae paullulum differt *Mariane*. Est enim Mariae vox diducta per terminationem ךְ Chaldaeis valde vsitatam (v. g. מְרָא) addita syllaba feminina ךְ vnde efficitur מְרִיא Graece Μαριανη significatione ideo non mutata. Idem valet de *Martha*, quae est Forma Feminina eaque mere chaldaica מְרָא f. domini. Vt enim אֶרְא filius fit apud chald. in fem. בְּרִיא in stat. Emphat. בְּרִיא filia, ita אֶרְא, מְרִיא domina.

Haec hactenus: De reliquis: *Matthaeus, Matthias, Nathanael, Raphael, Sabina, Susanna, Tobias, Thomas* etc. alio loco ac tempore. Ex iis enim, quae dicta sunt, patere arbitror magnam linguae chaldaicae in Nominibus Praenominibusque explicandis vim et vtilitatem esse.

The-

*) Idem nomen hebraice effertur מְרִיא Ex. XV, 20. filia Amram, soror Moysi; modo pro ךְ feminino sumatur esse terminationem non suffixi, sed augmenti finalis ךְ. Hinc explicanda est scriptura Μαριαμ Ioc. I, 27. 34. etc. Hoc autem per amaritudinem (אֶרְא) interpretari, vt *Castellus* in Lexic. Heptagl. p. 2129. fecit, vix ignoscendum est Viro litterarum Orientalium facile principi.